

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
સત્રાંત પરીક્ષા જૂન/જુલાઈ- 2013

અભ્યાસક્રમ : સ્નાતક પદવી અભ્યાસક્રમ (B.A./B.Com.)

નોંધણી નંબર : _____

પાઠ્યક્રમ : વહીવટી સિદ્ધાંત (EPA-01)

તારીખ : 27/06/2013

સમય : 11.00 to 02.00

સૂચના : (1) બધાજ પ્રશ્નોના જવાબ લખો.
(2) પ્રશ્નોની સામે ગુણ દર્શાવેલાં છે.

કુલ ગુણ : 70

પ્રશ્ન:-1 જાહેર વહીવટનો અર્થ જણાવી તેનાં કાર્યક્ષેત્ર વિશે જણાવો. (14)

અથવા

તુલનાત્મક જાહેર વહીવટના અભ્યાસોની ચર્ચા વિશે જણાવો.

પ્રશ્ન:-2 ચેસ્ટર બર્નાડ્સનું પદ્ધતિવિષયક અભિગમમાં પ્રદાન વિશે જણાવો. (14)

અથવા

સંગઠન વિશે ચર્ચા કરી તેના સિદ્ધાંતોને સમજાવો.

પ્રશ્ન:-3 અમલદાર શાહીના વિવિધ અર્થોને સમજાવી તેના પ્રકારો સમજાવો. (14)

અથવા

કેન્દ્રીકરણ અને વિકેન્દ્રીકરણને અસર કરતાં પરિબળોનો અભ્યાસ કરો.

પ્રશ્ન:-4 નિરીક્ષણનો અર્થ જણાવી નિરીક્ષણની પદ્ધતિઓનો અભ્યાસ કરો. (14)

અથવા

સત્તા એટલે શું? તેનાં પ્રાપ્તિસ્થાનો જણાવી તેની ઉપરનાં અંકુશોની ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન:-5 ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે બે) (14)

1. લ્યુથર ગુલિકાનું "POSDCORB"
2. જાહેર હિસાબ સમિતિ
3. ખાતાં અને નિગમો વચ્ચેનો ભેદ
4. નેતાગીરીનાં જોખમો

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
સત્રાંત પરીક્ષા જૂન/જુલાઈ- 2013

અભ્યાસક્રમ : સ્નાતક પદવી અભ્યાસક્રમ (B.A./B.Com.)

નોંધણી નંબર : _____

પાઠ્યક્રમ : ભારતીય વહીવટ (EPA-02)

તારીખ : 28/06/2013

સમય : 11.00 to 02.00

સૂચના : (1) બધાજ પ્રશ્નોના જવાબ લખો.
(2) પ્રશ્નોની સામે ગુણ દર્શાવેલાં છે.

કુલ ગુણ : 70

પ્રશ્ન:-1 ભારતીય બંધારણનાં આમુખમાં કયાં સિદ્ધાંતો દર્શાવ્યાં છે?

(14)

અથવા

ભારતીય બંધારણનું સ્વરૂપ, કાર્યક્ષેત્ર અને મુખ્ય લક્ષણો દર્શાવો.

પ્રશ્ન:-2 ભારતીય વડાપ્રધાનનાં સત્તા, કાર્યો અને સ્થાનની સમીક્ષાત્મક નોંધ લખો. (14)

અથવા

રાજ્યોનાં રાજ્યપાલની સત્તા, કાર્યો અને ભૂમિકા અંગે સમીક્ષા કરો.

પ્રશ્ન:-3 જિલ્લા કલેક્ટરની રચના, સત્તા, કાર્યો વિગતે દર્શાવો. (14)

અથવા

વિકેન્દ્રીકરણનો અર્થ, મહત્વ સમજાવી તેનાં પ્રકારો દર્શાવો.

પ્રશ્ન:-4 ભારતમાં પંચાયતી રાજનું માળખું સમજાવી, તેનાં મુખ્ય કાર્યો અંગે ચર્ચા કરો. (14)

અથવા

ભારતીય વહીવટી સુધારાઓનો અર્થ, મહત્વ સમજાવી તેનાં મુખ્ય પ્રકારો દર્શાવો.

પ્રશ્ન:-5 વહીવટી ન્યાયતંત્રનો અર્થ, મહત્વ સમજાવી તેનાં પ્રકારો દર્શાવો. (14)

અથવા

ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે બે)

1. મુખ્યમંત્રી
2. પોલીસ વહીવટીતંત્ર
3. મોગલ વહીવટી પ્રથા
4. 1935 ધારો

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
સત્રાંત પરીક્ષા જૂન/જુલાઈ- 2013

અભ્યાસક્રમ : સ્નાતક પદવી અભ્યાસક્રમ (B.A./B.Com.)

નોંધણી નંબર : _____

પાઠ્યક્રમ : વિકાસ વહીવટ (EPA-03)

તારીખ : 27/06/2013

સમય : 03.00 to 06.00

સૂચના : (1) બધાજ પ્રશ્નોના જવાબ લખો.
(2) પ્રશ્નોની સામે ગુણ દર્શાવેલાં છે.

કુલ ગુણ : 70

-
- પ્રશ્ન:-1 વિકાસલક્ષી વહીવટનો અર્થ સમજાવી તેની મુખ્ય લાક્ષણિકતાઓ ચર્ચો. (14)
અથવા
વિકાસલક્ષી વહીવટનું કાર્યક્ષેત્ર સમજાવી તેનું મહત્વ દર્શાવો.
- પ્રશ્ન:-2 બ્રિટીશ સમય દરમ્યાન સામાજિક આર્થિક પરિસ્થિતિઓ અંગે ચર્ચા કરો. (14)
અથવા
મિશ્ર અર્થતંત્રની લાક્ષણિકતાઓ સમજાવી તેનું મહત્વ દર્શાવો.
- પ્રશ્ન:-3 ભારતમાં વિકાસશીલ વહીવટની વિભાવના સમજાવી તેનાં મુખ્ય ધ્યેયો દર્શાવો. (14)
અથવા
ભારતમાં આયોજન પંચનું માળખું અને કાર્યો સમજાવો.
- પ્રશ્ન:-4 મૂલ્યો તેમજ ઉદ્દેશ્યો પ્રત્યેની પ્રતિબદ્ધતા એટલે શું? ચર્ચા કરો. (14)
અથવા
વિકાસ માટેની વિશિષ્ટ સંસ્થાઓની કામગીરીની મુખ્ય લાક્ષણિકતાઓની સમીક્ષા કરો.
- પ્રશ્ન:-5 જાહેરક્ષેત્રથી તમે શું સમજો છો? તેનું સ્વરૂપ અને ઉદ્દેશ્યો સમજાવો. (14)
અથવા
ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે બે)
1. ભારતનું સ્થગિત અર્થતંત્ર
 2. રાજ્ય આયોજન બોર્ડની રચના-ભૂમિકા
 3. ભરતી પ્રથા
 4. તટસ્થતા અને પ્રતિબદ્ધતાનાં માર્ગની સમસ્યા
 5. વિકેન્દ્રીકરણ અંગે ગાંધીજી
-

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
સત્રાંત પરીક્ષા જૂન/જુલાઈ- 2013

અભ્યાસક્રમ : સ્નાતક પદવી અભ્યાસક્રમ (B.A./B.Com.)

નોંધણી નંબર : _____

પાઠ્યક્રમ : કાર્મિક વહીવટ (EPA-04)

તારીખ : 01/07/2013

સમય : 11.00 to 02.00

સૂચના : (1) બધાજ પ્રશ્નોના જવાબ લખો.
(2) પ્રશ્નોના સામે ગુણ દર્શાવેલા છે.

કુલ ગુણ : 70

પ્રશ્ન:-1 જાહેર સેવાઓનો અર્થ, મહત્વ સમજાવી તેનું કાર્યક્ષેત્ર સ્પષ્ટ કરો. (14)

અથવા

ભારતીય સિવિલ સેવા માટે મેકોલો સમીતિની ભલામણ અંગે ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન:-2 કારકિર્દી આયોજનની વ્યાખ્યા કરી તેનાં વિવિધ પ્રકારો તથા મહત્વ દર્શાવો. (14)

અથવા

બઢતીનો અર્થ સમજાવી તેનાં સિદ્ધાંતો અને મહત્વ દર્શાવો.

પ્રશ્ન:-3 તાલીમનો અર્થ આપી તાલીમ પદ્ધતિ, પ્રકારોનું મૂલ્યાંકન કરો. (14)

અથવા

વેતન નિર્ધારણ તથા નોકરી પદ્ધતિના સિદ્ધાંતોની સમીક્ષા કરો.

પ્રશ્ન:-4 સનદી સેવાઓમાં ભ્રષ્ટાચાર નાબુદ કરવા માટેનાં ઉપાયોની સમીક્ષા કરો. (14)

અથવા

“ભારતમાં સનદી સેવકો સરકારની નીતિઓની ટીકા કરી શકતા નથી.” – કારણો આપો.

પ્રશ્ન:-5 કાર્યોત્સાહનો અર્થ સમજાવી તેનાં મુખ્ય પરિબલોનું મૂલ્યાંકન કરો. (14)

અથવા

ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે બે)

1. વર્તમાન વર્ગીકરણ પદ્ધતિની સમીક્ષા
2. કારકિર્દી તબક્કાઓ
3. તાલીમનાં ઉદ્દેશ્યો
4. સનદી સેવાઓમાં ઈમાનદારી માટેનાં સૂચનો
5. કર્મચારી સંઘોનાં હેતુઓ

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
સત્રાંત પરીક્ષા જૂન/જુલાઈ- 2013

અભ્યાસક્રમ : સ્નાતક પદવી અભ્યાસક્રમ (B.A./B.Com.)

નોંધણી નંબર : _____

પાઠ્યક્રમ : નાણાંકીય વહીવટ (EPA-05)

તારીખ : 01/07/2013

સમય : 03.00 to 06.00

સૂચના : (1) બધાજ પ્રશ્નોના જવાબ લખો.
(2) પ્રશ્નોના સામે ગુણ દર્શાવેલા છે.

કુલ ગુણ : 70

પ્રશ્ન:-1 નાણાંકીય વહીવટનો અર્થ સમજાવી તેનાં ઉદ્દેશ્યો, સિદ્ધાંતો તપાસો. (14)

અથવા

અંદાજપત્રનો અર્થ સમજાવી તેનાં લક્ષણો, કાર્યો દર્શાવો.

પ્રશ્ન:-2 સમવાય તંત્રનો અર્થ સમજાવી તેનાં સિદ્ધાંતોની સમીક્ષા કરો. (14)

અથવા

સરકારી ખર્ચનું વર્ગીકરણ કરી વર્તમાન સરકારી ખર્ચ પ્રથાનું મૂલ્યાંકન કરો.

પ્રશ્ન:-3 જાહેર ખર્ચ નક્કી કરતાં પરીબળો સમજાવી વિવિધ વિચારધારાઓની સમીક્ષા કરો. (14)

અથવા

કર-આવકની વિભાવનાનું વર્ગીકરણ કરી કરેતર આવકનાં ઘટકોની ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન:-4 જાહેર દેવાનો અર્થ સમજાવી જાહેર દેવાનાં કારણો તથા પ્રકારો દર્શાવો. (14)

અથવા

વર્તમાન કેન્દ્ર-રાજ્યમાં નાણાંકીય સંબંધોનું ટીકાત્મક મૂલ્યાંકન કરો.

પ્રશ્ન:-5 “નાણાકીય વહીવટ ભારત માટે નવો નથી” – આ વિધાનની ચર્ચા કરો. (14)

અથવા

ટૂંકનોંધ નોંધ લખો. (ગમે તે બે)

1. મિશ્ર અર્થતંત્રની લાક્ષણિકતાઓ
2. ખાદ્યપૂરક નાણાંના લાભ-અંકુશ
3. જાહેર રોકાણનાં નિર્ણાયક પરીબળો
4. હિસાબી વિભાગીકરણની લાક્ષણિકતાઓ
5. જાહેર સાહસોની વિતિય સ્વાયતતા સુધારવા માટેનાં સૂચનો

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
સત્રાંત પરીક્ષા જૂન/જુલાઈ- 2013

અભ્યાસક્રમ : સ્નાતક પદવી અભ્યાસક્રમ (B.A./B.Com.)

નોંધણી નંબર : _____

પાઠ્યક્રમ : જાહેરનીતિ (EPA-06)

તારીખ : 02/07/2013

સમય : 11.00 to 02.00

સૂચના : (1) બધાજ પ્રશ્નોના જવાબ લખો.
(2) પ્રશ્નોના સામે ગુણ દર્શાવેલા છે.

કુલ ગુણ : 70

પ્રશ્ન:-1 જાહેરનીતિની વ્યાખ્યા કરી તેનાં પ્રકારો દર્શાવો. (14)

અથવા

કાયમી કારોબારીની વ્યાખ્યા કરી રાષ્ટ્ર પ્રમુખનાં કાર્યો તથા સ્થાન સમજાવો.

પ્રશ્ન:-2 ભારતમાં ન્યાયતંત્રનું સ્વરૂપ અને અને કાર્યક્ષેત્ર સમજાવી તેનું મહત્વ દર્શાવો. (14)

અથવા

નીતિ વિજ્ઞાનનો અર્થ સમજાવી ડેવીડ ઈસ્ટન તથા ડ્રારેનાં વિચારો પર પ્રકાશ પાડો.

પ્રશ્ન:-3 વેઠપ્રથા નાબુદ કરવા માટેનાં મુખ્ય ધારાઓનું વર્ણન કરો. (14)

અથવા

બિન સરકારી સંસ્થાઓનો નીતિ અમલીકરણમાં ફાળો દર્શાવો.

પ્રશ્ન:-4 દાબજૂથો એટલે શું? નીતિ ઘડતરમાં દાબજૂથોની ભૂમિકા અંગે વર્ણન કરો. (14)

અથવા

ભારતમાં ગરીબી નિવારણનાં ઉપાયો અંગે નોંધ લખો.

પ્રશ્ન:-5 નીતિ અમલીકરણમાં પંચાયતી રાજની ભૂમિકા સ્પષ્ટ કરો. (14)

અથવા

ટૂંકનોંધ નોંધ લખો. (ગમે તે બે)

1. સંસદ અને ન્યાયતંત્ર
2. નીતિ અમલીકરણમાં કારોબારીની ભૂમિકા
3. સરકારી-બિનસરકારી સંસ્થાઓની સમસ્યાઓ
4. નીતિ ઘડતરમાં સંસ્કૃતિ નીતિમતા તથા મૂલ્યો
5. સામાજિક આંદોલનો